

Serdar Korucu: Kuvayi Milliye’de hedef Ermeniler mi(ydi)?

Posted on 06/12/2014

Başbakan Ahmet Davutoğlu’nun ilk olarak Balıkesir’deki konuşmasında, ardından partisinin grup toplantısında “Kuvayi Milliye” çıkışında bulundu. Davutoğlu önce “Kuvayi Milliye milli güç demek. Kuvayi Milliye bir diriliştir” dedi ardından “Çözüm süreci Kuvayi Milliye sürecinin bir devamıdır” diye konuştu.

Başbakan grup toplantısındaki konuşmasında Kuvayi Milli’ye dahil olan güçleri de birer birer saydı, iktidarın amacının da aynı olduğunu söyledi: “Sünni, Alevi, Türk, Kürt, Zaza, Arnavut demeden nasıl İstiklal Harbinde bir araya gelinmişse, nasıl Erzurum ve Balıkesir kongrelerinde bir araya gelinmişse, AK Parti kadrolarında da bir araya gelinecek ve yeni Türkiye’yi hep birlikte inşa edeceğiz.”

Davutoğlu’nun atıfta bulunduğu Kuvayi Milliye her ne kadar resmi tarihe göre, 15 Mayıs 1919’da İzmir’e çıkan Yunan-Rum askerine karşı gazeteci Hasan Tahsin’in “ilk kurşun”unun sonrasında kurulmuş olsa da aslında pek çok kaynak bu “direniş” hareketinin ilk hedefinin soykırım sonrasında topraklarına dönen Ermeniler olduğunu ortaya koyuyor.

İstanbul’daki ABD Yüksek Komiseri Amiral Bristol, 21 Şubat 1920’de Washington’a yazdığı mektubu Türkiye’deki Müslüman nüfusun Ermenilerin topraklarına dönüşüne olan tepkisini gösterdiğini belirtiyordu: “Kilikya ve Suriye’de Fransız işgali İzmir olaylarına benzer biçimde Türkiye’de yeni bir durum yarattı: Ermeni askerlerinin kullanılması ve Ermeni halkının silahlandırılması Türk milliyetçilerinin müdahalesine yol açtı.” Ancak Bristol’ün raporundan da, İzmir’e Yunan-Rum askerleri çıkmadan da önce, doğu ve güney bölgelere Ermenilerin dönüşü Müslüman toplumda “birleşme” çağrısı getiriyordu. Özellikle de

Hatay’da Ermenilerin dönüşü İzmir’den önceki “ilk kurşun” a neden olacaktı. Bu nedenle, 9 Ocak 1994’te Hatay’ın Dört Yol ilçesine önce “İlk Kurşun Anıtı”, 9 Ocak 1997’deyse “İlk Kurşun Müzesi” açılacaktı.

Türk Tarih Kurumu’na göre Kuvayi Milliye’nin ilk “savunma kuruluşu” olduğu “Kurtuluş Savaşı”nın fitilini ateşleyen nedenlerin başında “Ermenilerin doğuda Kafkasya’dan Akdeniz’e kadar uzanan ve Anadolu’nun hemen hemen yarısını içine alan, “Büyük Ermenistan” kurma hayalleri” geliyordu. Özellikle “İngilizlerin 20 Nisan 1919’da Kars’a Ermeni askerlerini getirerek idareyi Ermenilere devretmesi” ve Ermenilerin İngilizlerin yardımıyla Türk topraklarına girmesi” fitili ateşleyen sebeplerdendi.

Yine TTK’ya göre sadece doğuda değil, güneyde de Kuvayi Milliye’nin düşmanı Ermeniler’di: “Türk halkı, silaha sarılarak mücadeleye başladı. Kuvayi Milliye (Milli Kuvvetler) adını taşıyan bu gönüllü müfrezeler, Güney Cephesi’nin daha ziyade Fırat Nehri batısına rastlayan Adana Cephe kesiminde Fransızlara ve onlarla iş birliği halindeki Ermenilere karşı çarpıştı.”

Araştırmacı Doğan Avcıoğlu da “Milli Kurtuluş Tarihi” kitabında bu çatışmalar sırasında aslında “ilk kurşun” un Dört Yol’da atıldığını şu sözlerle ifade ediyordu: “Kurtuluş Savaşı’mızın ilk kurşunu 19 Aralık 1918 günü Dört Yol’da patladı. İlk kurşun öç almak için geri dönen Fransız üniformalı Ermenilere atıldı.” Avcıoğlu, Ermenilerin neden “öç almak istediklerini” belirtmese de bölgedeki Müslüman nüfusun çatışmasını ayrıntılarıyla anlatıyordu: “Karakese köyü halkı, Dört Yol ve Özerli’ye giden yolları taştan barikatlarla kapatır ve köye saldıran Ermenisi bol Fransız müfrezesine ateşle karşı koyar. Müfrezeye 15 ölü vererek çekilir. Kurtuluş Savaşımızın ilk silahlı direnmesi budur.”

Kitapta ayrıca Güney’deki direnişin İtilaf güçlerine karşı değil, açıkça Ermenilere yönelik olduğunun da altı çiziliyordu: “Güney’de milli direnme, dört yıl savaştığımız işgalci devletlerden çok, Ermenilere karşı başlamıştır. Bu devletlerin Mondros Mütarekesi’ni çiğnemeleri önemli bir tepki yaratmış değildir. Özellikle İngiliz işgaline herhangi bir tepki

yoktur. Doğu'da da durum farklı olmaz. Fransız işgaline karşı Türklerin ilk tepkileri, Ermenilere yönelmiş bir tepkidir. Doğrudan doğruya Fransızlara karşı bir tepki yok gibidir. O kadar ki Maraş'ta eşraftan Beyazıtzadeler Fransızları büyük bir ziyafetle karşılar.”

Sadece Hatay'da değil, Kars'ta da İtilaf güçleri Ermenilere karşı tepkiden dolayı zorluk yaşıyordu. Bu durum 6 Şubat 1919'da General Milne'in İngiltere Harp Bakanlığı'na gönderdiği raporunda da kayda geçiyordu: “Tamamen Müslümanlardan kurulu Kars'taki idari şura...binlerce Ermeni mültecinin geri dönmesine izin vermeyi reddetmektedir. Bu milliyetçi Müslüman tutumu ya değiştirilmeli ya da ortadan kaldırılmalıdır. Herhalde Ermenilerin dönüşünü gerçekleştirmek ve onların güvenliklerini sağlamak, bir kuvvet gösterisine girişmeksizin mümkün olmayacak”

20 Eylül 1919'da Van Valisi Haydar'ın Bolu'dan Kazım Karabekir'e gönderdiği şifre de düşmanın Ermeniler olduğunu ortaya koyuyordu: “Ermeni'ye karşı herkes aynı duygu ve nefretle doludur... Ermeni'den başka kim gelirse - hala acıları unutamadıklarından ve şiddetle istirahata muhtaç olduklarından - hoşnutlukla karşılayacakları kuşkusuzdur”.

Kaynak: Agos.com.tr